

Nr 36

Av herr Gustafsson i Borås m. fl., om viss skärpning av förbudet mot användande av otillåtna jaktmetoder.

Genom kungl. kungörelsen den 26 maj 1961 (nr 305) förordnade Kungl. Maj:t bland annat ändrad lydelse av jaktstadgan § 4 så till vida, att kolsyre-, luft- och fjädervapen icke fick användas vid jakt annat än inom gård eller trädgård för att döda björktrast (snöskata), gråsparv och pilfink samt sorkar, råttor och möss.

Jämlikt allmänna ordningsstadgan § 6 föreskrives, att den som ej fyllt sexton år ej må inom stadsplanelagt område i stad, köping eller annat samhälle, där byggnadslagets bestämmelser för stad äger tillämpning, utan särskilt tillstånd för skjutning utomhus begagna luft- eller fjäderbössor eller luft- eller fjäderpistoler med vilka kulor, hagel eller andra projektiler kunna utskjutas.

Med dessa restriktiva bestämmelser i jaktstadgan beträffande användningen av kolsyre-, luft- och fjädervapen såsom jaktvapen liksom allmänna ordningsstadgans föreskrifter rörande luft- och fjädervapen synes det som om önskemålen beträffande föreskrifter för dessa slags vapen från viltvårds- och djurskyddssynpunkt var uppfyllda. Bestämmelserna för kolsyre-, luft- och fjädervapen har man ej velat göra alltför rigorösa, och utnyttjandet av dylika vapen för övning i målskjutning har man icke heller velat försvåra. Målskjutning med kolsyre- och luftvapen innebär förvisso en god träningsmetod för skyttar och särskilt då för ungdom. Oaktat dessa omständigheter synes dock strängare föreskrifter än de nuvarande vara erforderliga för att förebygga missbruk av dylika vapen i samband med okynnesjakt eller annan olaga jakt.

I detta sammanhang får även framhållas, att markägare och jakträttsinnehavare har uppgivit, vilket dessutom framgått av uppgifter i pressen, att under senare år det s. k. tjuvskytten i landet ökat i avsevärd omfattning. — Förri i världen drevs tjuvskytten i allmänhet av nöd för att skaffa sig byte för eget eller sin familjs behov, medan tjuvskytten i våra dagar torde bedrivas av okynne såsom sport eller för att få delta i något »spännande». Ofta bedrives tjuvskytten under mörker och från motorfordon med för jaktutövning olämpliga vapen, såsom salongsgevär, kolsyre- eller luftvapen.

Dessa spörsmål är aktuella från såväl viltvårds- som djurskyddssynpunkt. Vid tjuvskytte i vanlig mening och vid användning av för jakt olämpliga

vapen vid annan olovlig jakt utsättes de vilda djuren för stora risker att endast skadskjutas. Någon spårning av det skadskjutna viltet kan i regel under dessa förhållanden icke ifrågakomma, utan de skadskjutna djuren lämnas åt sitt öde. För undvikande av onödigt lidande är det därför synnerligen beaktansvärt att detta slag av jaktutövning på ett effektivt sätt kan beivras.

1949 års jaktutredning har i sitt den 21 december 1960 avgivna utlåtande angående ändringar i vapenförordningen och jaktstadgan m. m. tillstyrkt sådan ändring av vapenförordningen att av författningsrummet tydligt framgår, att vapen och ammunition skall kunna förklaras förverkade även då straff inte ådömes. I detta sammanhang erinrar också jaktutredningen om att fällande till ansvar för överträdelse av de i 4 § jaktstadgan givna förbuden mot att vid jakt nyttja vissa slag av skjutvapen och ammunition är jämlikt stadgans 30 § förbunden med förverkandepåföljd. En icke ringa del av dessa överträdelser, framhålles vidare i utlåtandet, torde begås av ungdomar i de åldrar där åtalseftergift numera lär vara om icke regel så dock synnerligen vanlig. Det rör sig härvidlag oftast om jakt med luft-, kolsyre- eller salongsgevär. Denna jakt, som grasserar framför allt i tätorternas omgivningar och parker, sker så gott som alltid på annans jaktområde. Den är alltså straffbar även enligt 28 § lagen om rätt till jakt samt innefattar ofta jämväl förseelse mot 6 § allmänna ordningsstadgan. Det sätt varpå den utövas innebär även ett flagrant åsidosättande av den straffsanktionerade regeln i 1 § jaktstadgan, att jakt ej får bedrivas så att villebrådet tillfogas onödigt lidande.

Enbart medförande av för jakt otillåtet vapen, såsom ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen, i markerna utanför allmänt upplåten väg borde jämväl berättiga markägare eller jakträttsinnehavare att såsom vid olovlig jaktutövning omhändertaga dylikt vapen, enär ett påvisande av bedriven olaga sådan med ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen ställer sig mycket svårt. -- Ingen torde för övrigt kunna ha något godtagbart skäl att medföra ett dylikt för jaktutövning förbjudet vapen i markerna, där någon målskjutning såsom träning givetvis ej bör bedrivas.

Jämlikt strafflagen kap. 2, § 17 (jämförd med brottsbalken kap. 36, §§ 2—5) kan vad som använts såsom hjälpmedel vid gärning, vilken i strafflagen (brottsbalken) är belagd med straff, förklaras helt eller delvis förverkat till kronan, om det är påkallat till förebyggande av brott eller eljest särskilda skäl föreligger och det ej är uppenbart obilligt. För att förhindra eller förebygga huvudsakligen vad som kan betraktas såsom okynnesjakt med salongsgevär, kolsyre-, luft- eller fjädervapen och i övrigt såsom ett led i möjligheterna att minska förekomsten av s. k. tjuvskytte och särskilt då sådan olovlig jakt från eller med tillhjälp av motorfordon synes tillämpningen av ansvarsbestämmelserna böra bli föremål för en närmare utredning. En tillämpning av bestämmelserna om förverkande av icke endast

vapen utan även av motorfordon såsom hjälpmedel vid olaga jakt skulle säkerligen avhålla många från en dylik gärning.

Med stöd av vad här ovan anförts får vi föreslå,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning beträffande möjligheten att åstadkomma en skärpning av de bestämmelser i jaktstadgan som avser förbudet mot användande av otillåtna jaktmetoder innebärande att det icke skulle vara tillåtet att medföra ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen i marker, där villebråd kan tänkas finnas utanför allmän upplåten väg, samt att åt markägare eller jakträttsinnehavare medgavs rätt att omhändertaga dylikt vapen som sålunda olagligen medföres i markerna samt att frågan om förverkande av motorfordon som utnyttjades vid olaga jakt därvid också underkastades en omprövning.

Stockholm den 15 januari 1964

Axel Gustafsson

i Borås

Henning Carlsson

i Huskvarna

Arvid Nilsson

i Lönsboda